

WOJEWODA OPOLSKI

ul. Piastowska 14
45-081 Opole

Opole, 26 lutego 2026 r.
PS.I.431.4.1.2026.JK

**Pani
Urszula Pyć
Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Zębowicach
ul. Josepha Eichendorffa 2
46-048 Zębowice**

Wystąpienie pokontrolne

I. Dane identyfikacyjne kontroli

1. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zębowicach
ul. Josepha Eichendorffa 2, 46-048 Zębowice

2. Podstawa prawna podjęcia kontroli:

art. 28. ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U z 2025 r. poz. 428); art. 31 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2026 r. poz. 79); art. 6 ust. 4 pkt 4 z uwzględnieniem art. 3 i 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224 ze zm.).

3. Zakres kontroli:

- 1) przedmiot kontroli:** realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów¹;
- 2) okres objęty kontrolą:** od 1 stycznia 2025 r. do dnia kontroli.

4. Rodzaj kontroli: kompleksowa.

¹ Dalej nazywana „ustawą”.

5. Tryb kontroli: zwykły.

6. Termin kontroli: od 29 stycznia 2026 r. do 30 stycznia 2026 r.

7. Skład zespołu kontrolnego:

- **Jakub Krajewski** - Inspektor wojewódzki Oddziału Nadzoru i Kontroli Pomocy Społecznej w Wydziale Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu – kierownik zespołu kontrolnego;
- **Elżbieta Knosala** - Inspektor wojewódzki Oddziału Nadzoru i Kontroli Pomocy Społecznej w Wydziale Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu.

8. Kierownik jednostki kontrolowanej:

Urszula Pyć, Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zębowicach, pełniąca tę funkcję od dnia 1 stycznia 2024 r.

II. Ocena skontrolowanej działalności ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta

W wyniku kontroli **pozytywnie z nieprawidłowościami** ocenia się działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zębowicach² w kontrolowanym zakresie.

W toku kontroli badano następujące zagadnienia:

- prawidłowość upoważniania pracowników jednostki kontrolowanej do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w zakresie przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w stosunku do dłużników alimentacyjnych;
- zasadność przyznawania i odmowy przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów pod względem zgodności z obowiązującym prawem;
- sposób i tryb postępowania w zakresie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- terminowość ustalania prawa oraz wypłacania należnych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wnioskodawcom;
- sposób i tryb postępowania w zakresie działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych na podstawie tytułu wykonawczego w przypadku bezskuteczności egzekucji;

² Dalej nazywany „GOPS w Zębowicach”.

- stan zadłużenia dłużników alimentacyjnych, w stosunku do których jednostka kontrolowana jest organem właściwym wierzyciela, wysokość odzyskanych środków oraz przekazywanie informacji o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego do wszystkich istniejących biur informacji gospodarczej znajdujących się w wykazie;
- realizacja obowiązku przekazania 60% odzyskanych od dłużnika alimentacyjnego środków do budżetu państwa oraz sposób wykorzystania 40% odzyskanych od dłużnika alimentacyjnego środków.

Zastrzeżenia kontrolerów dotyczyły:

- błędnego obliczenia dochodu w sprawie zakończonej wydaniem decyzji z dnia 9 października 2025 r. nr OPS.FA.530.5.FA.2025;
- powoływania w podstawach prawnych decyzji wydanych w okresie świadczeniowym 2024/2025 jedynie tytułu rozporządzeń bez wskazania konkretnych jednostek redakcyjnych, które znalazły zastosowanie w sprawie, co narusza art. 107 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691)³;
- uzasadnianiu decyzji administracyjnych w sposób niewyczerpujący wymogów określonych w art. 107 § 3 k.p.a.;
- nieokreślaniu w pouczeniach decyzji administracyjnych przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego o nienależnie pobranych świadczeniach oraz o obowiązku ich zwrotu, co narusza art. 9 k.p.a. w zw. z art. 8 § 1 k.p.a.;
- niezrealizowaniu przez organ w sprawach zakończonych wydaniem decyzji z dnia 23 czerwca 2025 r. nr GOPS.530.6.FA.2025 oraz z dnia 29 lipca 2025 r. nr GOPS.530.2.FA.2025 obowiązku informacyjnego wynikającego z art. 79a § 1 k.p.a., co narusza również art. 9 k.p.a.;
- nieterminowym załatwieniu sprawy administracyjnej w przedmiocie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych w sprawie zakończonej wydaniem decyzji z dnia 12 marca 2025 r. nr GOPS.531.47.2024, co narusza art. 35 § 3 k.p.a.;
- niezrealizowaniu przez organ obowiązku określonego w art. 36 § 1 k.p.a. w sprawie zakończonej wydaniem decyzji z dnia 12 marca 2025 r. nr GOPS.531.47.2024, co narusza również art. 8 § 1 k.p.a.;

³ Dalej określana jako „k.p.a.”.

- wysłaniu zapytania dot. dłużnika alimentacyjnego do Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców przed datą, w której decyzja z dnia 12 marca 2025 r. nr GOPS.531.47.2024 uznająca go za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stała się ostateczna, co narusza art. 5 ust. 3b pkt 2 ustawy;
- nie pouczeniu dłużników alimentacyjnych o skutkach prawnych związanych z niestawieniem na wywiad alimentacyjny oraz uznania za dłużnika uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, co narusza art. 9 k.p.a. w zw. z art. 8 § 1 k.p.a.

Nie wniesiono zastrzeżeń w zakresie:

- prawidłowości upoważniania pracowników jednostki kontrowanej do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w zakresie przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w stosunku do dłużników alimentacyjnych;
- terminowości ustalania prawa oraz wypłacania należnych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wnioskodawcom;
- przekazywania informacji o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego do wszystkich istniejących biur informacji gospodarczej znajdujących się w wykazie. Przyjęto oświadczenie organu dotyczące stanu zadłużenia dłużników alimentacyjnych, w stosunku do których jednostka kontrolowana jest organem właściwym wierzyciela oraz oświadczenie zawierające wysokość odzyskanych środków;
- realizacji obowiązku przekazania 60% odzyskanych od dłużnika alimentacyjnego środków do budżetu państwa oraz sposobu wykorzystania 40% odzyskanych od dłużnika alimentacyjnego środków.

Ustalenia kontroli

W okresie objętym kontrolą GOPS w Zębolicach przyjął **10** wniosków o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W postępowaniach zainicjowanych tymi wnioskami organ wydał **8** decyzji przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, **1** decyzję odmawiającą prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, natomiast **1** wniosek został pozostawiony bez rozpoznania na podstawie § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 7 lipca 2023 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku,

zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1341)⁴.

Od żadnej z wydanych w powyższym zakresie decyzji nie wniesiono odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Opolu.

Na dzień kontroli w GOPS w Zębowicach nie odnotowano sytuacji, w której w stosunku do osoby ubiegającej się o przyznanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego lub osoby pobierającej to świadczenie uzyskano by informację o marnotrawieniu tych środków, co powodowałoby konieczność zmiany formy świadczenia z pieniężnej na rzeczową.

W trakcie kontroli weryfikacji poddano dokumentację 8 postępowań (100%), zakończonych wydaniem decyzji o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego, 1 postępowania (100%) zakończonego wydaniem decyzji odmawiającej prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz 1 przypadku (100%), w którym wniosek został pozostawiony bez rozpoznania na podstawie § 7 ust. 2 rozporządzenia.

Dokumentację objętą kontrolą sprawdzono pod względem zasadności przyznania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, weryfikacji tego prawa oraz sposobu i trybu postępowania w zakresie ustalania prawa do tych świadczeń oraz terminowości ich wypłacania.

W poddanych kontroli sprawach nie wystąpił przypadek:

- 1) wydania decyzji w przedmiocie nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- 2) ustalenia prawa do świadczeń osobie uprawnionej pozostawiającej pod opieką opiekuna prawnego, o którym mowa w art. 9 ust. 2 ustawy;
- 3) umorzenia przez organ właściwy dłużnika należności, o których mowa w art. 30 ust. 1 ustawy;
- 4) umorzenia przez organ właściwy wierzyciela należności, o których mowa w art. 30 ust. 2 ustawy.

⁴ Dalej określane jako „Rozporządzenie”.

1. Prawidłowość upoważniania pracowników jednostki kontrowanej do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w zakresie przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w stosunku do dłużników alimentacyjnych.

Wójt Gminy Zębowice na podstawie art. 8b oraz art. 12 ust. 2 ustawy upoważnił Kierownika GOPS w Zębowicach do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz do prowadzenia działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań i wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych (upoważnienie z dnia 2 stycznia 2024 r. nr OR.0077.01.2024).

Do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych i prowadzenia postępowania w tych sprawach z wyłączeniem prawa do wydawania decyzji w okresie poddanym kontroli Wójt Gminy Zębowice upoważnił również jednego pracownika GOPS w Zębowicach (upoważnienie z dnia 2 stycznia 2024 r. nr OR.077.1.3.2024).

Wobec powyższego nie wnosi się zastrzeżeń w przedmiotowym zakresie.

2. Zasadność przyznawania i odmowy przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów pod względem zgodności z obowiązującym prawem.

W trakcie kontroli stwierdzono, że wydane decyzje zawierają prawidłowe oznaczenie organu właściwego. Zgodnie z art. 2 pkt 10 w związku z art. 12 ust. 1 ustawy – postępowanie w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego prowadzi organ właściwy wierzyciela, którym jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej.

We wszystkich analizowanych przypadkach, świadczenia z funduszu alimentacyjnego zostały przyznane osobom, które spełniały warunki określone w art. 1a ustawy, w związku z art. 9 ust. 1 ustawy.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego w każdym przypadku zostały przyznane w prawidłowej wysokości, tj. zgodnie z art. 10 ust.1 ustawy.

W przypadku ustalania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego organ przyznawał takie prawo, gdy spełniony został warunek wynikający z art. 9 ust. 2

ustawy, tj. gdy dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty 1209,00 zł.

W postępowaniu zakończonym wydaniem decyzji z dnia 9 października 2025 r. nr OPS.FA.530.5.FA.2025 organ w sposób nieprawidłowy ustalił dochód rodziny, bowiem przychód osiągnięty przez jednego z członków rodziny został pomniejszony o kwotę składek zdrowotnych, którą osoba ta uiszczała w roku 2025, natomiast dochód rodziny w przedmiotowej sprawie ustalany był na podstawie przychodów osiągniętych przez członków rodziny w roku 2024. Oznacza to, że przychód osiągnięty przez tego członka rodziny powinien zostać pomniejszony o kwoty składek zdrowotnych uiszczonych w roku 2024 a nie w roku 2025. Ponowne przeliczenie dochodu, uwzględniające pomniejszenie kwoty przychodu o właściwą wysokość składek zdrowotnych wykazało jednak, że błąd ten nie miał wpływu na prawo strony do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz na ich wysokość. W pozostałych poddanych kontroli postępowaniach organ prawidłowo obliczył dochód rodziny.

W 4 z kontrolowanych przypadków stwierdzono sytuację, w której doszło do przekroczenia kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. Wówczas w 3 przypadkach organ zastosował art. 9 ust. 2a ustawy i prawidłowo ustalił wysokość przysługującego stronie świadczenia. W pozostałym 1 przypadku kwota przekroczenia kryterium dochodowego na osobę w rodzinie była zbyt wysoka, aby wskazany wyżej przepis mógł znaleźć zastosowanie, w rezultacie czego została wydana decyzja odmawiająca stronie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W odniesieniu do sprawy zainicjowanej wnioskiem z dnia 4 września 2025 r., która zakończyła się pozostawieniem tego wniosku bez rozpoznania należy wskazać, że w dniu 23 września 2025 r. organ na podstawie § 7 ust. 2 rozporządzenia skierował do wnioskodawcy wezwanie do uzupełnienia braków formalnych poprzez przedłożenie konkretnych dokumentów potwierdzających utratę oraz uzyskanie dochodu w roku poprzedzającym złożenie wniosku. W treści wezwania organ wyznaczył wnioskodawcy 14-dniowy termin na uzupełnienie braków formalnych oraz pouczył go, że nieuzupełnienie tych braków w wyznaczonym terminie skutkować będzie pozostawieniem wniosku bez rozpoznania. Pisma tego adresat nie podjął, było ono dwukrotnie awizowane, po czym nastąpił skutek prawny określony w art. 44 § 4 k.p.a. Ostatecznie wnioskodawca nie uzupełnił braków formalnych w

wyznaczonym przez organ terminie, w rezultacie czego złożony przez niego wniosek został pozostawiony bez rozpoznania zgodnie z dyspozycją § 7 ust. 2 rozporządzenia.

W przypadku utraty dochodu przez członka rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy lub po tym roku, ustalając ich dochód, organ nie uwzględniał dochodu utraconego, co jest zgodne z art. 9 ust. 3 ustawy.

W sytuacji uzyskania dochodu przez członka rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy dzielono osiągnięty w tym roku dochód przez liczbę miesięcy, w których był uzyskiwany, jeżeli dochód ten był uzyskiwany w okresie, na który ustalane lub weryfikowane jest prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, co jest zgodne z art. 9 ust. 4 ustawy.

Przyznanie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego każdorazowo następowało w formie decyzji administracyjnej. Decyzje zawierały wszystkie części składowe wymienione w art. 107 § 1 k.p.a. W podstawach prawnych decyzji organ przywoływał przepisy k.p.a., ustawy oraz Rozporządzenia, przy czym w decyzjach wydanych w okresie świadczeniowym 2024/2025 rozporządzenie to zostało wskazane w całości, bez wskazania konkretnych jednostek redakcyjnych tego aktu prawnego, które znalazły zastosowanie w danej sprawie. Praktyka taka jest błędna, ponieważ podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, tj. z precyzyjnym wskazaniem mających zastosowanie w danej sprawie przepisów zarówno prawa formalnego, jak i materialnego. Brak wskazania, który z paragrafów rozporządzenia znajduje zastosowanie w sprawie narusza ten wymóg. Błędu tego nie stwierdzono natomiast w decyzjach wydanych w okresie świadczeniowym 2025/2026, gdzie podstawy prawne wydanych decyzji były formułowane w sposób precyzyjny, z wyszczególnieniem wszystkich jednostek redakcyjnych aktów prawnych, które znalazły zastosowanie w poszczególnych sprawach. W związku z tą okolicznością, odstępuje się od formułowania zaleceń w zakresie podstaw prawnych decyzji w przedmiocie ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

We wszystkich poddanych kontroli postępowaniach decyzje zawierały uzasadnienia, które nie spełniały wymogów określonych w art. 107 § 3 k.p.a., w szczególności w zakresie wymogów dla uzasadnienia faktycznego decyzji. Zgodnie z brzmieniem tego przepisu uzasadnienie faktyczne decyzji powinno

w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne - wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa. W konstruowanych uzasadnieniach faktycznych decyzji ustalających prawo stron do świadczeń z funduszu alimentacyjnego organ ograniczał się do stwierdzenia, jaki dochód został ustalony i że nie przekracza on kwoty kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (bądź że przekracza tę kwotę w przypadkach, gdy organ wydał decyzję odmowną lub decyzję z zastosowaniem art. 9 ust. 2a ustawy). Brak było natomiast szczegółowego określenia, jakie dochody zostały wzięte pod uwagę przy obliczeniu ogólnego dochodu rodziny w danym roku, bez konkretnego wskazania, czy i jakie dochody zostały uznane za dochód uzyskany lub utracony. Ponadto w uzasadnieniach faktycznych omawianych decyzji organ nie wskazywał **konkretnych** dowodów, na podstawie których dochód ten został ustalony. Zgodnie z art. 75 § 1 k.p.a. dowodem w postępowaniu administracyjnym jest wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy a nie jest sprzeczne z prawem, w szczególności dokumenty, zeznania świadków, opinie biegłych oraz oględziny. Ujęty w art. 107 § 3 k.p.a. obowiązek wskazania w uzasadnieniu decyzji administracyjnej dowodów, na których oparł się organ przy ustalaniu stanu faktycznego jest przejawem realizacji wyrażonej w art. 11 k.p.a. zasady przekonywania oraz ujętej w art. 8 k.p.a. zasady pogłębiania zaufania obywateli do organów państwa oraz świadomości i kultury prawnej obywateli. Jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 14 października 2021 r. wydanym w sprawie o sygnaturze akt I GSK 503/21 organ administracji publicznej powinien zająć stanowisko wobec całego materiału zebranego w toku postępowania oraz uzasadnić jasno i należycie swoje stanowisko, a w szczególności uzasadnić, na jakiej podstawie uznał pewne fakty za prawdziwe.

Biorąc pod uwagę powyższe, nie sposób uznać, że uzasadnienia decyzji administracyjnych w kontrolowanych przypadkach były sporządzane w sposób rzetelny. Nierzetelnie sporządzone uzasadnienie decyzji skutkuje tym, że nie jest ono zrozumiałe dla strony i nie wie co kierowało organem, który podjął rozstrzygnięcie określonej treści. Zgodnie z art. 107 § 3 k.p.a. uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać co najmniej wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów na których się oparł oraz przyczyn z powodu których

innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne - wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji z przytoczeniem przepisów prawa. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 24 kwietnia 2018 r. sygn. akt I OSK 1351/16 podkreślił, że do naruszenia art. 107 § 3 k.p.a. dochodzi wtedy, gdy uzasadnienie decyzji nie zawiera wszystkich elementów, wymienionych w tym przepisie albo gdy mimo formalnej poprawności jego treść - ze względu np. na ogólnikowość stwierdzeń i argumentów - nie pozwala na skontrolowanie poprawności rozstrzygnięcia sprawy, a tym samym czyni w stopniu istotnie wątpliwym poprawność przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego w sprawie.

Obowiązek sporządzenia uzasadnienia decyzji odpowiadającego wymogom określonym w art. 107 § 3 k.p.a. stanowi realizację w postępowaniu administracyjnym zasady przekonywania, określonej w art. 11 k.p.a. Stosownie do tej zasady, organ administracji publicznej obowiązany jest do wyjaśnienia stronie zasadności przesłanek, którymi kierował się przy załatwieniu sprawy. Elementem decydującym o przekonaniu strony co do trafności podjętego rozstrzygnięcia jest właśnie uzasadnienie. Natomiast zasada przekonywania nie zostanie zrealizowana, gdy organ pominie milczeniem niektóre aspekty sprawy lub nie odniesie się do okoliczności istotnych dla danej sprawy. Wyrażona w art. 11 k.p.a. zasada przekonywania jest bardzo silnie związana z zawartą w art. 8 k.p.a. zasadą ogólną pogłębiania zaufania obywateli do organów państwa. Prawidłowe uzasadnienie decyzji administracyjnej ma więc nie tylko znaczenie prawne, lecz także wychowawcze, bowiem pogłębia zaufanie uczestników postępowania do organów państwa, w tym przypadku – do organów administracji publicznej. Motywy decyzji powinny odzwierciedlać rację decyzyjną i wyjaśniać tok rozumowań prowadzących do zastosowania konkretnego przepisu prawa materialnego do rzeczywistej sytuacji faktycznej. Motywy decyzji powinny być tak ujęte, aby strona mogła zrozumieć i w miarę możliwości zaakceptować zasadność przesłanek faktycznych i prawnych, którymi kierował się organ przy załatwianiu sprawy. Z tego względu w przypadku, gdy rozstrzygnięcie decyzji pozostaje w sprzeczności z treścią uzasadnienia, w związku z zasadą ogólną wynikającą z art. 8 k.p.a. to mamy do czynienia z naruszeniem art. 107 § 1 i 3 k.p.a.

Poddane kontroli decyzje administracyjne w przedmiocie ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego zawierały pouczenia o prawie do wniesienia

odwołania od tych decyzji, o obowiązku zawiadomienia organu o każdej zmianie adresu przez stronę oraz o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania oraz o skutkach takiego zrzeczenia. W pouczeniach decyzji przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego brak było natomiast jakichkolwiek informacji dotyczących obowiązku zawiadomienia organu o każdej zmianie sytuacji dochodowej, o nienależnie pobranych świadczeniach oraz o obowiązku ich zwrotu. Stanowi to naruszenie art. 9 k.p.a., zgodnie z którym organy administracji publicznej są obowiązane do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego oraz czuwają nad tym, aby strony i inne osoby uczestniczące w postępowaniu nie poniosły szkody z powodu nieznajomości prawa, i w tym celu udzielają im niezbędnych wyjaśnień i wskazówek. Zaniechanie realizacji obowiązku informowania stron o wskazanych wyżej kwestiach godzi również w wyrażoną w art. 8 § 1 k.p.a. zasadę pogłębiania zaufania uczestników postępowania administracyjnego do władzy publicznej. Z tego względu organ powinien pouczyć stronę o treści art. 19 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym w przypadku wystąpienia zmian w liczbie członków rodziny, uzyskania lub utraty dochodu albo innych zmian mających wpływ na prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego osoba uprawniona albo jej przedstawiciel ustawowy, którzy złożyli wniosek o przyznanie świadczenia z funduszu są obowiązani do niezwłocznego powiadomienia o tym organu wypłacającego świadczenia i pouczyć stronę, że nienależnie pobrane świadczenia z funduszu alimentacyjnego podlegają zwrotowi.

Na podstawie dokumentacji świadczeniobiorców stwierdzono, że we wszystkich skontrolowanych przypadkach osoby, którym przyznano świadczenia z funduszu alimentacyjnego spełniały warunki i kryteria dochodowe, uprawniające do otrzymania przedmiotowego świadczenia. Wysokość oraz okres, na jaki przyznano świadczenia nie budzą zastrzeżeń.

Wobec powyższego wnosi się zastrzeżenia w opisanym wyżej zakresie.

3. Sposób i tryb postępowania w zakresie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W każdym przypadku postępowanie w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego zostało wszczęte przez organ na wniosek strony.

Poddana kontroli dokumentacja każdorazowo zawierała wniosek zgodny z wymogami art. 15 ust. 3, zawierający:

- 1) dane dotyczące członków rodziny, w tym: imię, nazwisko, datę urodzenia, adres miejsca zamieszkania, stan cywilny, obywatelstwo, płeć, numer PESEL oraz o ile wnioskodawca posiada - adres poczty elektronicznej i numer telefonu;
- 2) oświadczenie wnioskodawcy o przekazaniu organowi egzekucyjnemu wszelkich znanych mu informacji niezbędnych do prowadzenia postępowania egzekucyjnego przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu;
- 3) oświadczenie wnioskodawcy o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji, oraz zaświadczenia lub oświadczenia i inne dokumenty potwierdzające spełnianie warunków do przyznania lub ustalenia wysokości świadczenia z funduszu alimentacyjnego będącego przedmiotem wniosku, zgodnie z wymogami art. 15 ust. 4 ustawy.

GOPS w Zębolicach, prowadząc postępowanie w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz z rejestrów publicznych, w tym z rejestru PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności odpowiednio dane wnioskodawców oraz członków ich rodzin, o których mowa art. 15a ust. 1 ustawy.

W sprawach zakończonych wydaniem decyzji z dnia 23 czerwca 2025 r. nr GOPS.530.6.FA.2025 oraz z dnia 29 lipca 2025 r. nr GOPS.530.2.FA.2025 organ nie zrealizował obowiązku informacyjnego wynikającego z art. 79a § 1 k.p.a. Zgodnie z treścią tego przepisu w postępowaniu wszczętym na żądanie strony, informując o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, organ administracji publicznej jest obowiązany do wskazania przesłanek zależnych od strony, które nie zostały na dzień wysłania informacji spełnione lub wykazane, co może skutkować wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem strony. Należy wskazać, że zaniechanie przez organ realizacji obowiązku wynikającego z art. 79a § 1 k.p.a. godzi również w wynikającą z art. 9 k.p.a. zasadę informowania stron, która została już szczegółowo omówiona w punkcie 2. wystąpienia pokontrolnego. W pozostałych, późniejszych postępowaniach, w których skierowanie do strony postępowania pisma na podstawie art. 79a § 1 k.p.a było

zasadne, organ wypełnił ten obowiązek, a pisma te zawierały wszystkie elementy wskazane w treści wskazanego wyżej przepisu. Z tego względu odstępuje się od formułowania zaleceń w zakresie kierowania do stron pism informacyjnych na podstawie art. 79a § 1 k.p.a.

Wobec powyższego wnosi się zastrzeżenia we wskazanym wyżej zakresie.

4. Terminowość ustalania prawa oraz wypłacania należnych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wnioskodawcom.

W kontrolowanych sprawach prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego z wniosków złożonych od dnia 1 sierpnia 2025 r. do dnia 31 października 2025 r. ustalano na okres świadczeniowy, tj. od dnia 1 października 2025 r. do dnia 30 września 2026 r. W pozostałych przypadkach prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustalano do końca właściwego okresu świadczeniowego (2024/2025 dla wniosków złożonych pomiędzy 1 stycznia 2025 r. a 31 lipca 2025 r. bądź 2025/2026 dla wniosków złożonych od 1 listopada 2025 r.) począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, co jest zgodne z art. 18 ust. 1 ustawy.

We wszystkich poddanych kontroli sprawach wypłata należnych świadczeń osobie uprawnionej dokonywana była dopiero po doręczeniu decyzji przyznającej prawo do tego świadczenia.

Wobec powyższego nie wnosi się zastrzeżeń w przedmiotowym zakresie.

5. Sposób i tryb postępowania w zakresie działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych na podstawie tytułu wykonawczego w przypadku bezskuteczności egzekucji.

Według stanu na dzień 29 stycznia 2026 r. Gmina Zębowice w okresie poddanym kontroli na obszarze swojego działania miała 9 dłużników alimentacyjnych. W trakcie kontroli poddano weryfikacji dokumentację **9** (100%) dłużników alimentacyjnych, która dotyczyła:

- **5** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym wierzyciela jest Wójt Gminy Zębowice, natomiast organem właściwym dłużnika alimentacyjnego jest organ innej gminy;
- **3** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym dłużnika jest Wójt Gminy Zębowice, natomiast organem właściwym wierzyciela jest organ innej gminy;

- **1** dłużnika alimentacyjnego, dla którego zarówno organem właściwym dłużnika, jak i wierzyciela jest Wójt Gminy Zębówice.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy organ realizował obowiązek polegający na przeprowadzaniu wywiadu alimentacyjnego, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej, odbierano również od dłużników oświadczenia majątkowe. W roku 2025 w **4** sprawach, w którym organem właściwym dłużnika był Wójt Gminy Zębówice, dłużnik został wezwany do stawienia się w GOPS w Zębówicach w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego. Wezwanie zostało podjęte przez **2** dłużników alimentacyjnych, natomiast w pozostałych **2** przypadkach dłużnicy nie podjęli wezwania (przesyłki były dwukrotnie awizowane, po czym następował skutek określony w art. 44 § 4 k.p.a.). **1** dłużnik alimentacyjny zastosował się do treści wezwania – przeprowadzono z nim wywiad alimentacyjny oraz odebrano od niego oświadczenie majątkowe. Natomiast w roku 2026 wezwanie w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego zostało skierowane do **1** dłużnika alimentacyjnego, który je podjął i stawił się w wyznaczonym terminie w GOPS w Zębówicach. Przeprowadzono z nim wywiad alimentacyjny oraz odebrano od niego oświadczenie majątkowe.

W **2** sprawach, w których Wójt Gminy Zębówice był organem właściwym dłużnika, a dłużnik nie stawił się w wyznaczonym terminie na wywiad alimentacyjny, nie wszczynano postępowań w przedmiocie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, ponieważ wydane w poprzednich latach decyzje administracyjne w tym przedmiocie pozostawały w mocy. Postępowania takie wszczęto natomiast w **2** sprawach, które zakończyły się wydaniem decyzji uznających tych dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych. W trakcie kontroli stwierdzono, że sprawa zakończona wydaniem decyzji z dnia 12 marca 2025 r. nr GOPS.531.47.2024, mocą której uznano dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych została załatwiona nieterminowo, ponieważ zawiadomienie o wszczęciu tego postępowania zostało skierowane do strony w dniu 13 grudnia 2025 r. Oznacza to, że postępowanie trwało prawie 3 miesiące. Natomiast zgodnie z art. 35 § 3 k.p.a. załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia

wszczęcia postępowania, zaś w postępowaniu odwoławczym - w ciągu miesiąca od dnia otrzymania odwołania. Należy wskazać, że postępowanie w sprawie nie było przedłużane, a organ w jego ramach nie zrealizował obowiązku wynikającego z art. 36 § 1 k.p.a. Zgodnie z brzmieniem tego przepisu o **każdym** przypadku niezakończonym sprawy w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia. W aktach sprawy zakończonych wydaniem wskazanej wyżej decyzji brak jest jednak takiego zawiadomienia, co stanowi naruszenie przytoczonego wyżej przepisu.

Decyzja z dnia 12 marca 2025 r. nr GOPS.531.47.2024 została doręczona stronie w dniu 19 marca 2025 r. Od decyzji tej strona nie wniosła odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Opolu, w rezultacie czego stała się ona ostateczna w dniu 3 kwietnia 2025 r., ponieważ do dnia 2 kwietnia 2025 r. strona miała możliwość wniesienia odwołania od tej decyzji. Należy mieć bowiem na uwadze, że zgodnie z art. 57 § 1 k.p.a., jeżeli początkiem terminu określonego w dniach jest pewne zdarzenie, przy obliczaniu tego terminu **nie uwzględnia się dnia, w którym zdarzenie nastąpiło**, a upływ ostatniego z wyznaczonej liczby dni uważa się za koniec terminu. Jednak jeszcze przed tym, jak decyzja stała się ostateczna, tj. w dniu 2 kwietnia 2025 r. organ skierował do Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców (CEPiK) zapytanie, czy dłużnik alimentacyjny będący stroną omawianej decyzji posiada prawo jazdy. Takie działanie stanowi naruszenie art. 5 ust. 3b pkt 2 ustawy, zgodnie z którym, **jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna**, organ właściwy dłużnika po uzyskaniu z centralnej ewidencji kierowców informacji, że dłużnik alimentacyjny posiada uprawnienie do kierowania pojazdami, kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego wraz z odpisem tej decyzji. Na dzień wysłania przez organ właściwy dłużnika zapytania do CEPiK decyzja dotycząca uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych nie była jeszcze ostateczna, stąd brak było podstaw do zastosowania wskazanego wyżej przepisu. Natomiast wniosek o ściganie, o którym mowa w art. 5 ust. 3b pkt 1 ustawy, został złożony prawidłowo - dopiero po tym, jak decyzja w sprawie stała się ostateczna, tj. w dniu 3 kwietnia 2025 r.

Zastrzeżenia zespołu kontrolnego budzą również lakoniczne pouczenia zawarte w wezwaniach na wywiad alimentacyjny, zawiadomieniach o wszczęciu postępowania w przedmiocie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych oraz w decyzjach wydanych w tych sprawach. Wezwania na wywiad alimentacyjny nie zawierają jakichkolwiek informacji dotyczących skutków niestawiennictwa celem przeprowadzenia wywiadu, w szczególności tych wynikających z treści art. 5 ust. 3 ustawy. Natomiast w zawiadomieniach o wszczęciu postępowania w przedmiocie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych oraz w decyzjach wydanych w tych sprawach organ nie pouczał stron tych postępowań, jakie konsekwencje związane są z uznaniem danej osoby za dłużnika uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Stanowi to naruszenie art. 9 k.p.a., zgodnie z którym organy administracji publicznej są obowiązane do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego oraz czuwają nad tym, aby strony i inne osoby uczestniczące w postępowaniu nie poniosły szkody z powodu nieznajomości prawa, i w tym celu udzielają im niezbędnych wyjaśnień i wskazówek. Nie ulega wątpliwości, że brak pouczeń w zakresie konsekwencji prawnych związanych z uznaniem dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych bardzo łatwo może doprowadzić do sytuacji, w której strona poniesienie szkodę z powodu nieznajomości prawa. Należy mieć bowiem na uwadze, że uznanie dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych wiąże się z takimi skutkami jak skierowanie przez organ właściwy dłużnika wniosku o ściganie za przestępstwo niealimentacji oraz możliwość odebrania dłużnikowi prawa jazdy w przypadku, gdy je posiada. Ponadto uświadomienie dłużnika o opisanych wyżej konsekwencjach przed wydaniem decyzji w sprawie uznania go za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych (na przykład poprzez zawarcie stosownego pouczenia w wezwaniu na wywiad alimentacyjny bądź w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania we wskazanej wyżej sprawie) może spowodować, że w celu uniknięcia tych konsekwencji dłużnik zacznie współpracować z organem właściwym dłużnika bądź z komornikiem, w rezultacie czego brak będzie przesłanek do wydania decyzji o uznaniu go za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy organ właściwy dłużnika przekazywał komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności dane uzyskane podczas wywiadu alimentacyjnego oraz zawarte w oświadczeniu majątkowym dłużnika. Ponadto w każdej ze spraw organ właściwy dłużnika na podstawie art. 6 ustawy informował organ właściwy wierzyciela oraz komornika sądowego o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego oraz o ich efektach.

Organ właściwy wierzyciela - zgodnie z art. 27 ust. 7 ustawy - przekazywał dłużnikowi alimentacyjnemu, o ile jego adres zamieszkania był znany oraz organowi właściwemu dłużnika informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłacanych osobie uprawnionej oraz informację o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa z tytułu wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy.

Zgodnie z art. 27 ust. 7a ustawy organ właściwy wierzyciela przekazywał organowi właściwemu dłużnika informacje o zobowiązaniach wynikających z tytułu należności z świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy. Ponadto w każdym przypadku, gdy organy ścigania zwracały się o udzielenie informacji dotyczących postępowań wobec dłużników alimentacyjnych, organ właściwy niezwłocznie przekazywał niezbędne dane.

Wobec powyższego wnosi się zastrzeżenia we wskazanym wyżej zakresie.

- 6. Stan zadłużenia dłużników alimentacyjnych, w stosunku, do których jednostka kontrolowana jest organem właściwym wierzyciela, wysokość odzyskanych środków oraz przekazywanie informacji o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego do wszystkich istniejących biur informacji gospodarczej znajdujących się w wykazie.**

Zgodnie z art. 8a ust. 1 pkt 1 ustawy organ właściwy wierzyciela, który wypłacał świadczenia przyznawane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów przekazuje do biura informacji gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających

z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Zgodnie z oświadczeniem Kierownika GOPS w Zębowicach z dnia 29 stycznia 2026 r. obowiązek ten jest regularnie realizowany.

Z przedłożonych danych wynika, że na dzień 29 stycznia 2026 r. stan zadłużenia dłużników alimentacyjnych w Gminie Zębowicach wynosił **1.102.818,48 zł**. W okresie od dnia 1 stycznia 2025 r. do dnia 29 stycznia 2026 r. od dłużników alimentacyjnych wyegzekwowano kwotę **28.509,01 zł**, w tym:

- 552,24 zł – kwota stanowiąca dochód budżetu państwa (60% wyegzekwowanych należności od dłużnika alimentacyjnego);
- 368,17 zł – kwota stanowiąca dochód własny gminy (40% wyegzekwowanych należności od dłużnika alimentacyjnego);
- 27.588,60 zł – wyegzekwowane odsetki stanowiące dochód budżetu państwa.

Wobec powyższego nie wnosi się zastrzeżeń w przedmiotowym zakresie.

7. Realizacja obowiązku przekazania 60% odzyskanych od dłużnika alimentacyjnego środków do Budżetu Państwa oraz sposób wykorzystania 40% odzyskanych od dłużnika alimentacyjnego środków.

Na podstawie analizowanej dokumentacji ustalono, że Wójt Gminy Zębowice wywiązuje się z wynikającego z art. 27 ust. 4 ustawy obowiązku przekazywania Wojewodzie Opolskiemu – stanowiących dochód budżetu państwa – 60% kwot (wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie) należności wyegzekwowanych od dłużników alimentacyjnych z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej.

Zgodnie z oświadczeniem Kierownika GOPS w Zębowicach z dnia 29 stycznia 2026 r. 40% kwot należności wyegzekwowanych od dłużników alimentacyjnych, stanowiących dochód własny gminy przeznaczone są na częściowe pokrycie wynagrodzenia pracownika zajmującego się świadczeniami z funduszu alimentacyjnego, co czyni zadość realizacji obowiązku organu określonego w art. 27 ust. 6 ustawy.

Wobec powyższego nie wnosi się zastrzeżeń w przedmiotowym zakresie.

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości

W trakcie kontroli stwierdzono:

1. **Uchybienia** polegające na:

- 1) powoływaniu w podstawach prawnych decyzji wydanych w okresie świadczeniowym 2024/2025 jedynie tytułu rozporządzeń bez wskazania konkretnych jednostek redakcyjnych, które znalazły zastosowanie w sprawie, co narusza art. 107 § 1 pkt 4 k.p.a.;
- 2) nieokreślaniu w pouczeniach decyzji administracyjnych przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego o nienależnie pobranych świadczeniach oraz o obowiązku ich zwrotu, co narusza art. 9 k.p.a. w zw. z art. 8 § 1 k.p.a.;
- 3) niepouczeniu dłużników alimentacyjnych o skutkach prawnych związanych z niestawiennictwem na wywiad alimentacyjny oraz uznania za dłużnika uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, co narusza art. 9 k.p.a. w zw. z art. 8 § 1 k.p.a.

2. **Nieprawidłowości** polegające na:

- 1) błędnym obliczeniu dochodu w sprawie zakończonej wydaniem decyzji z dnia 9 października 2025 r. nr OPS.FA.530.5.FA.2025;
- 2) uzasadnianiu decyzji administracyjnych w sposób niewyczerpujący wymogów określonych w art. 107 § 3 k.p.a.;
- 3) niezrealizowaniu przez organ w sprawach zakończonych wydaniem decyzji z dnia 23 czerwca 2025 r. nr GOPS.530.6.FA.2025 oraz z dnia 29 lipca 2025 r. nr GOPS.530.2.FA.2025 obowiązku informacyjnego wynikającego z art. 79a § 1 k.p.a., co narusza również art. 9 k.p.a.;
- 4) nieterminowym załatwieniu sprawy administracyjnej w przedmiocie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych w sprawie zakończonej wydaniem decyzji z dnia 12 marca 2025 r. nr GOPS.531.47.2024, co narusza art. 35 § 3 k.p.a.;
- 5) niezrealizowaniu przez organ obowiązku określonego w art. 36 § 1 k.p.a. w sprawie zakończonej wydaniem decyzji z dnia 12 marca 2025 r. nr GOPS.531.47.2024, co narusza również art. 8 § 1 k.p.a.;
- 6) wysłaniu zapytania dot. dłużnika alimentacyjnego do Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców przed datą, w której decyzja z dnia 12 marca 2025 r. nr GOPS.531.47.2024 uznająca go za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stała się ostateczna, co narusza art. 5 ust. 3b pkt 2 ustawy.

Uchybienia i nieprawidłowości stwierdzone w trakcie kontroli powstały w związku z:

- 1) niewystarczającym nadzorem Kierownika GOPS w Zębolicach nad realizowanymi zadaniami;
- 2) niewłaściwym stosowaniem przepisów prawa materialnego i procesowego przez osobę prowadzącą postępowania w zakresie ustalania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz podejmującą czynności wobec dłużników alimentacyjnych.

IV. Informacja o zastrzeżeniach zgłoszonych do projektu wystąpienia pokontrolnego i wyniku ich rozpatrzenia

Jednostka kontrolowana nie wniosła zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego.

V. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej

W związku ze stwierdzonymi uchybieniami i nieprawidłowościami, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej

zalecam:

- 1) zapewnienie prawidłowego wykonywania zadań realizowanych na podstawie ustawy poprzez zwiększenie nadzoru Kierownika GOPS w Zębolicach nad zadaniami realizowanymi w kontrolowanym zakresie przez pracowników ośrodka;
- 2) uzasadnianie decyzji administracyjnych zgodnie z wymogami określonymi w art. 107 § 3 k.p.a.;
- 3) zawieranie w pouczeniach decyzji administracyjnych przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego informacji dotyczących nienależnie pobranych świadczeń oraz obowiązku ich zwrotu;
- 4) informowanie dłużników alimentacyjnych w pouczeniach zawartych w wezwaniach na wywiad alimentacyjny o skutkach prawnych związanych z niestawieniem na wywiad alimentacyjny w wyznaczonym terminie, w szczególności o możliwości wydania decyzji w przedmiocie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych i o konsekwencjach wydania takiej decyzji;

- 5) realizowanie obowiązku określonego w art. 36 § 1 k.p.a. w każdym przypadku, gdy sprawa nie może zostać załatwiona w terminie przewidzianym w przepisach prawa;
- 6) realizowanie przez organ czynności określonych w art. 5 ust. 3b pkt 1 i 2 ustawy dopiero po tym, jak decyzja o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna.

VI. Na podstawie art. 49 oraz art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224 ze zm.) proszę o przekazanie pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w terminie **30 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu.**

VII. Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224 ze zm.) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. Wojewody Opolskiego

Ewa Pawlinów

Dyrektor

Wydział Polityki Społecznej